

## บทที่ ๕

### สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mix Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นประชากรในการศึกษา จำนวน ๓๖๑ คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๖๑ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดย (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Different: LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

#### ๕.๑ สรุปผลการวิจัย

#### ๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

#### ๕.๓ ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

## ๕.๑ สรุปผลการวิจัย

### ๕.๑.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๑๐ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๒ และเพศชาย จำนวน ๑๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘ มีอายุระหว่าง ๓๐ - ๓๙ ปี จำนวน ๑๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๙ มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๑๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๒ ส่วนใหญ่ค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว จำนวน ๑๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๑ และส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๗๙ คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๖

### ๕.๑.๒ ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาทจังหวัดสระบุรี

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาทจังหวัดสระบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๓๔ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

#### ๑) ด้านการบริหารการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๕

#### ๒) ด้านการบริหารการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๐

๓) ด้านการบริหารการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๓๗

#### ๔) ด้านการบริหารการพัฒนาองค์กรและบุคลากรภาครัฐสู่การบริหารจัดการที่ดี

ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๓

๕) ด้านการบริหารการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๑

#### ๖) ด้านการบริหารการส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม

ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๗

### ๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ เพื่อนำไปสู่การตอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดดังนี้

**สมมติฐานที่ ๑** ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

**สมมติฐานที่ ๒** ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

**สมมติฐานที่ ๓** ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

**สมมติฐานที่ ๔** ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

**สมมติฐานที่ ๕** ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน

#### ๕.๑.๔ สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะซึ่งจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

**ด้านการบริหารการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นน้อยกว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน การพัฒนานั้นที่การเสริมสร้างความเจริญทางโทรคมนาคมเพื่อความสะดวกสบายในการสัญจรไปมา แต่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นนั้นยังเป็นเพียงแค่แผนพัฒนา เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติก็สามารถดำเนินการได้เป็นบางพื้นที่และบางกลุ่ม และแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

**ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยังให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมน้อย แนวทางในการอนุรักษ์ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ องค์การบริหารส่วนตำบลขาดการประชาสัมพันธ์ ขาดการปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดความรู้สึกสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตน

**ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟู ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น** พบว่า แนวทางในการอนุรักษ์ฟื้นฟูศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ยังไม่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร เป็นแต่การจัดกิจกรรมประเพณีประจำปีในแต่ละท้องถิ่นเท่านั้น งบประมาณในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมอนุรักษ์ ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรม ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการร่วม

เสนอแนวทางในการอนุรักษ์ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ยังไม่ทั่วถึง ยังมีการประชาสัมพันธ์น้อย

**ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากรภาครัฐสู่การบริหารจัดการที่ดี** พบว่า บุคลากรในหน่วยงานยังมีทัศนคติในการทำงานไม่ไปในทิศทางเดียวกัน ผู้บริหารองค์กรจัดกิจกรรมหรือส่งเสริมให้บุคลากรในการพัฒนาศักยภาพตัวเองน้อย องค์กรบริหารส่วนตำบลยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ พนักงานในองค์กรน้อย

**ด้านการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยว** พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลยังให้ความสำคัญในการพัฒนา ปรับปรุง แหล่งท่องเที่ยวน้อย แหล่งท่องเที่ยวบางที่ยังมีสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวยังไม่มีหลากหลาย งบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ และประชาชนในพื้นที่ขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว

**ด้านการส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม** พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงความเป็นมาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการทำประชาคมที่องค์กรบริหารส่วนตำบลจัดขึ้น

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์กรบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี จำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

**ด้านการบริหารการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลควรให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นยิ่งกว่านี้ด้วยความจริงใจและตั้งใจ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนควรเน้นที่เรื่องปากท้อง สุขภาพอนามัยมากกว่าการมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนควรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

**ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** พบว่า การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมควรเน้นการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนมากกว่านี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบกิจกรรมที่องค์กรบริหารส่วนตำบลจัดขึ้นเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อให้ประชาชนเกิดความหวงแหนและสำนึกในทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตน

**ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟู ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น** พบว่า การจัดกิจกรรมอนุรักษ์ควรให้เป็นรูปธรรมมากกว่านี้ เน้นให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางในการอนุรักษ์ฟื้นฟู และการจัดกิจกรรมอนุรักษ์ฟื้นฟูควรจัดให้ทั่วถึงทุกชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบ

**ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากรภาครัฐสู่การบริหารจัดการที่ดี** พบว่า ผู้บริหารควรปลูกฝังทัศนคติของเจ้าหน้าที่ในการทำงานให้ไปในทิศทางเดียวกัน เปิดโอกาสให้พนักงานสามารถพัฒนาศักยภาพในการทำงานเพิ่มขึ้นได้โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้ ส่งไปศึกษาดูงาน จัดหานักวิทยากร

ให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการทำงาน และควรพัฒนากระบวนการให้บริการแก่ประชาชนผู้มาใช้บริการให้เกิดความพึงพอใจมากกว่านี้

**ด้านการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยว** พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้หลากหลายรูปแบบมากกว่านี้ และต้องเป็นรูปธรรมสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ มีการปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวให้ดูสวยงามดึงดูดนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของร่วมกัน

**ด้านการส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม** พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย ควรมีการประชาสัมพันธ์ ธารรงค์ให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย และองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำป้าย แผ่นพับ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

## ๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

๕.๒.๑ จากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการในการพัฒนาชุมชนเป็นไปตามแผนพัฒนาชุมชนตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาชุมชนในทุกด้านไปพร้อมๆ กัน ไม่ได้เน้นที่การพัฒนาด้านใดด้านหนึ่งเป็นหลัก ซึ่งจากการบริหารงานด้านการพัฒนาชุมชนที่ผ่านมาถือว่าประสบความสำเร็จในระดับที่สูง แต่ก็ยังมีปัญหาอุปสรรคอยู่บ้างแต่ก็ถือว่าอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับผลสำเร็จของการพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ นโยบายในการพัฒนาชุมชนที่รัฐบาลได้กำหนดขึ้นเพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถนำมาสู่การปฏิบัติได้จริง แต่ก็ยังมีบางนโยบายที่ยังไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ พระปลัดวิเชียร สิริภทโท (ประทุมมินทร์) ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนเอกชนของวัด : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดใหม่กรทอง จังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนเอกชนของวัดใหม่กรทอง จังหวัดปราจีนบุรี ด้านปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารด้านผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านบุคลากร ตามลำดับ ประสิทธิภาพด้านครูผู้สอน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านการเรียนการสอน และปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ ประสิทธิภาพด้านผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

เรียนการสอน มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านการเรียนการสอนและปัจจัยด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ตามลำดับ<sup>๑</sup>

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้านสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

๑. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ทั้งนี้เนื่องจากการสำรวจถึงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ตำบลเขาวง ผลจากการสำรวจโดยรวมสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนอยู่ในระดับสูง เพราะประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี สุขภาพอนามัยแข็งแรงและการศึกษาก็ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกครัวเรือน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญณรงค์ พาประโยชน์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา ๑๐ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาโดยการฝึกอบรม การปฏิบัติงาน การศึกษาเพิ่มเติม การประเมินผลการปฏิบัติการปฏิบัติงานอย่างหลักเกณฑ์และคุณธรรม และส่งเสริมการสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนวิธีใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อการนำสู่การพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงด้านวิชาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และวิสัยทัศน์เพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพชีวิตในทางที่ดี และผู้บริหารควรมีความคิดเห็นเรื่องเนื้อหาในการฝึกอบรมว่ามีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน การนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน จึงควรมีการสำรวจความต้องการ ด้านเนื้อหาหลักสูตรและหัวข้อการฝึกอบรมตามพื้นฐานและความสามารถของบุคลากรก่อนจัดกิจกรรมฝึกอบรม<sup>๒</sup>

๒. ด้านการบริหารการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีเพียงเรื่องการจัดขยะมูลฝอยสิ่งแวดล้อมและการแก้ไขปัญหาภัยแล้งที่อยู่ในระดับมาก ซึ่งก็อาจจะสอดคล้องกับความเป็นจริง เพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดทำแผนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึกให้กับประชาชนในพื้นที่รักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อม มีเพียงเรื่องการบริหารจัดการเกี่ยวกับขยะมูลฝอยและการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งที่อยู่ในระดับมาก ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไร ภาควิชัย ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม” พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระดับประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม แบ่งเป็น ๔ ด้าน โดยประชาชนสะท้อนให้เห็นว่า การ

<sup>๑</sup>พระปลัดวิเชียร สิริภทโท (ประทุมมิตร), “ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนเอกชนของวัด : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดใหม่กรทอง จังหวัดปราจีนบุรี”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑).

<sup>๒</sup>ชาญณรงค์ พาประโยชน์, “แนวทางการพัฒนาบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา ๑๐”, *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๔).

ให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลาया ต้องปรับปรุงและต้องเสนอแนะแก้ไขในภาพรวม ๑ ด้าน คือด้านงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ ๕๓ ส่วนอีก ๓ ด้านอยู่ในเกณฑ์ที่ประชาชนสะท้อนให้เห็นว่าการให้บริการสาธารณะมีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ สูงที่สุด คือด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๖ รองลงมา คือด้านงานบริการอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๔ และด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗ ตามลำดับ แนวทางและข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลาया อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ด้านงานพัฒนาโครงสร้างโดยให้มีการพัฒนาอย่างทั่วถึง ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ให้ความรู้ความเข้าใจ ด้านสาธารณสุขและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต จัดฝึกอบรมสัมมนา เพื่อส่งเสริมอาชีพ และให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ด้านงานบริการอื่นๆ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้น การให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์แต่ละด้านของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาया เกี่ยวกับพัฒนาการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลาया อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ได้จัดลำดับความสำคัญดังนี้ ลำดับที่ ๑ ด้านงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ลำดับที่ ๒ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ลำดับที่ ๓ ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และลำดับที่ ๔ ด้านงานบริการอื่นๆ<sup>๓</sup>

๓. ด้านการบริหารการอนุรักษ์ฟื้นฟูศาสนาศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวงอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ด้านการบริหารการอนุรักษ์ฟื้นฟูศาสนาศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดกิจกรรมอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมประเพณีขึ้นภายในท้องถิ่นเป็นประจำ โดยจัดบุญประเพณีต่างๆ ขึ้นภายในชุมชนเพื่อเป็นการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนส่งเสริมในด้านศาสนา โดยการจัดงานวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาขึ้นในวันสำคัญต่างๆ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบสานประเพณีของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไร ภาควิชัย ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลาया อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม” พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อระดับประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลาया อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม แบ่งเป็น ๔ ด้าน โดยประชาชนสะท้อนให้เห็นว่า การให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลาया ต้องปรับปรุงและต้องเสนอแนะแก้ไขในภาพรวม ๑ ด้าน คือด้านงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ ๕๓ ส่วนอีก ๓ ด้านอยู่ในเกณฑ์ที่ประชาชนสะท้อนให้เห็นว่าการให้บริการสาธารณะมีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ สูงที่สุด คือด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๖ รองลงมา คือด้านงานบริการอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๔ และด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗ ตามลำดับ แนวทางและข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพในการ

<sup>๓</sup>อุไร ภาควิชัย, “ประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลาया อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๒).

ให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ด้านงานพัฒนาโครงสร้างโดยให้มีการพัฒนาอย่างทั่วถึง ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมให้ความรู้ความเข้าใจด้านสาธารณสุขและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต จัดฝึกอบรมสัมมนา เพื่อส่งเสริมอาชีพและให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ด้านงานบริการอื่นๆ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้น การให้ความสำคัญต่อนโยบายแต่ละด้านของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา เกี่ยวกับพัฒนาการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ได้จัดลำดับความสำคัญดังนี้ ลำดับที่ ๑ ด้านงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ลำดับที่ ๒ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ลำดับที่ ๓ ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และลำดับที่ ๔ ด้านงานบริการอื่นๆ<sup>๔</sup>

๔. ด้านการบริหารการพัฒนาองค์กรและบุคลากรภาครัฐสู่การบริหารจัดการที่ดี พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ด้านการบริหารการพัฒนาองค์กรและบุคลากรภาครัฐสู่การบริหารจัดการที่ดีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีการวางแผนในการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน ซึ่งถือเป็นระเบียบปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดถึงมีการเปิดโอกาสให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แสวงหาความก้าวหน้าสายอาชีพของตนตามความรู้ความสามารถ ซึ่งเป็นวิธีการที่ดีที่จะนำมาสู่การพัฒนาศักยภาพขององค์กรและตัวของพนักงาน และจะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลสุขทุกข์ของพี่น้องประชาชนในเขตพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพจน์ เจริญชาห์ ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร” ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทั้งผู้บริหาร พนักงานราชการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างให้ความสำคัญในการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานได้ดีมีประสิทธิภาพ ทำให้การบริหารงานขององค์การประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย<sup>๕</sup>

๕. ด้านการบริหารการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ด้านการบริหารการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดสระบุรีถือว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งที่อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานครมากนัก จึงทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปเที่ยวได้อย่างไม่ลำบาก องค์การบริหารส่วนตำบลจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวภายในเขตรับผิดชอบ เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ประชาชนสามารถสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว โดยการขายสินค้าทางการเกษตรและงานฝีมือให้กับ

<sup>๔</sup>อุไร ภาควิชัย, “ประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๒).

<sup>๕</sup>สุพจน์ เจริญชาห์, “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

นักท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์พรณ ภาวิไล ได้วิจัยเรื่อง “กลยุทธ์และประสิทธิผลการสื่อสารการตลาดเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว ๖ จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามันของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า ๑. กลยุทธ์การสื่อสารการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันใช้เครื่องมือการสื่อสารการตลาดหลายรูปแบบ โดยเน้นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนทั้งโทรทัศน์ วิทยุ เพื่อสร้างความรู้ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามัน และใช้การส่งเสริมการขายและกิจกรรมพิเศษเพื่อกระตุ้นพฤติกรรมการท่องเที่ยว โดยเน้นกลยุทธ์ด้านราคา ๒. ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันของนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง และแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันอยู่ในระดับเชิงบวก ๓. ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันของนักท่องเที่ยวชาวไทย ๔. ทัศนคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันของนักท่องเที่ยวชาวไทย ๕. ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันของนักท่องเที่ยวชาวไทย ๖. ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันของนักท่องเที่ยวชาวไทย<sup>๖</sup>

๖. ด้านการบริหารการส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคมพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอยะนิง จังหวัดสระบุรี ด้านการบริหารการส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยขึ้นภายในตำบล โดยการจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้แก่ประชาชนก่อนมีการเลือกตั้งในระดับต่างๆ ขึ้นเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าใจถึงหลักการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย และเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น และใช้สิทธิ์แสดงออกทางการเมืองได้โดยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นการพัฒนาด้านประชาธิปไตยเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภคจิรา ปกป้อง ได้วิจัยเรื่อง “การประเมินผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนศึกษาเฉพาะกรณี, องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอดำรงวิทยารักษ์ จังหวัดยโสธร” พบว่า

๑) ด้านการร่วมคิด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยข้อที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ท่านเข้าร่วมเวทีประชาคมหมู่บ้านเพื่อร่วมเสนอปัญหาความต้องการของหมู่บ้าน

๒) ด้านการร่วมตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเป็นรายชื่อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในหมู่บ้านท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหา

<sup>๖</sup>อนงค์พรณ ภาวิไล, “กลยุทธ์และประสิทธิผลการสื่อสารการตลาดเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว ๖ จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามันของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย”, วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘).

๓) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อบต. โดยผ่านทางผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิก อบต.

๔) ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ อบต. จัดเวทีประชาคมให้ประชาชนเสนอแนะปัญหาความต้องการ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

๕) ด้านการร่วมตรวจสอบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การตรวจสอบการปฏิบัติงานของ อบต. เป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐอย่างเดียว เช่น อำเภอ จังหวัด สตง. ปชช.

๖) ด้านการร่วมปฏิบัติ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ๒ ข้อ คือ อบต.ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น วิทยุสูงอายุ การป้องกันโรคไข้เลือดออกและเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในหมู่บ้านท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน

ประชาชนที่มีความแตกต่างในเรื่องวุฒิการศึกษาและอาชีพ จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ แต่ประชาชนที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

โดยสรุปผลของการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง<sup>๗</sup>

๕.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี โดยจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จากการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพต่างกัน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน ส่วนประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาในแต่ละส่วนมีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปราย ดังนี้

๑) ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินงานด้านการบริหารการพัฒนาชุมชนมาเป็นเวลานาน ทำให้สามารถเข้าใจสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นผลดีในการกำหนดนโยบายในการพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้า ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับการเอาใจใส่เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระคณพศ กิตติสาร ได้วิจัยเรื่อง “การ

<sup>๗</sup> ภัคจิรา ปกป้อง, “การประเมินผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ศึกษาเฉพาะกรณี : องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต , (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๖).

บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางกรวยมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางกรวยมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก ทุกด้านการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางกรวย จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และประสบการณ์ทำงาน พบว่าผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางกรวย มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปัญหาในการบริหารงานพบว่า บุคลากรบางส่วนยังไม่ทราบข้อกำหนดหรือหลักธรรมาภิบาล เกี่ยวกับการบริหารงานในแต่ละส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล บุคลากรบางส่วนยังเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม และบางส่วนยังเห็นแก่พวกพ้องของตนเอง การทำงานในบางเรื่องไม่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม บุคลากรบางส่วนปฏิบัติงานตามความรู้สึกลงใจของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลงานที่ออกมา การจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตการปกครอง<sup>๕</sup>

๒) ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดกิจกรรมด้านการพัฒนาชุมชนขึ้นภายในตำบล ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกอาชีพได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาตลอดถึงร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนามากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา โอภากุล ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการให้บริการประชาชนศึกษาเฉพาะกรณีงานของฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตบางเขน” พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของประชาชนที่แตกต่างกันในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ช่วงเวลาการมาติดต่อขอรับบริการ วันที่มาติดต่อขอรับบริการและด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจะประเมินการให้บริการไม่แตกต่างกัน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่มาติดต่อขอรับบริการที่แตกต่างกันจะประเมินการให้บริการแตกต่างกัน<sup>๖</sup>

๓) ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานด้านการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญกับการพัฒนาชุมชนที่มีความลำบาก สภาพเศรษฐกิจ

<sup>๕</sup>พระคณพศ กิตติสารโร, “การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

<sup>๖</sup>สุกัญญา โอภากุล, “ประสิทธิผลการให้บริการประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีงานของฝ่ายทะเบียน กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๔).

ตกต่ำ สุขภาพอนามัยของประชาชนไม่สมบูรณ์แข็งแรง ซึ่งเน้นไปที่หมู่บ้านที่ประชาชนมีฐานะความเป็นอยู่ขัดสนหรือยากจนเป็นหลักในการพัฒนา ซึ่งทำให้ประชาชนที่มีฐานะความเป็นอยู่ร่ำรวยมีความรู้ดีกว่าไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เหมือนประชาชนที่มีฐานะเป็นอยู่ขัดสนจึงทำให้มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา กัลยาณพันธ์ ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชาติการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชาติการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเพศและอายุ ที่แตกต่างกันทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๑ ส่วนอาชีพ ระดับการศึกษาและรายได้ที่ แตกต่างกัน ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕<sup>๑๐</sup>

### ๕.๓ ข้อเสนอแนะ

#### ๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอมืองพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ดังต่อไปนี้

- ๑) องค์การบริหารส่วนตำบลควรทำการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานสภาพปัญหาในชุมชน เพื่อนำเข้าสู่ที่ประชุมปรึกษาหารือกำหนดแนวทางในการพัฒนาชุมชน
- ๒) องค์การบริหารส่วนตำบลควรทำการประชาสัมพันธ์การบริหารการพัฒนาชุมชนให้ประชาชนได้รับทราบเพื่อร่วมเสนอแนะแนวทางการพัฒนา
- ๓) องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารการพัฒนาชุมชน โดยการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาชุมชน
- ๔) รัฐบาลควรสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การฝึกอบรมบุคลากร เพื่อสนับสนุนการบริหารการพัฒนาชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพ

#### ๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

- ๑) ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนควรเน้นที่การพัฒนาเรื่องปากท้อง และสุขภาพอนามัยมากกว่าโครงสร้างพื้นฐานด้านอื่นๆ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนต้องให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้รู้จักพอเหมาะ พอดี พอประมาณในการดำเนินชีวิต
- ๒) ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมควรเน้นการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนให้มากกว่านี้ ควรมีการ

<sup>๑๐</sup> จินตนา กัลยาณพันธ์, “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีปทุม, ๒๕๕๙).

ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนรับทราบ ส่วนกิจกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมควรเน้นการอนุรักษ์ รักษาแบบยั่งยืน

๓) ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟู ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมอนุรักษ์ฟื้นฟู ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรจัดให้ทั่วถึงให้มีขึ้นทุกชุมชน รัฐบาลหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการจัดสรรหรือสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องและเพียงพอ และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์มากกว่านี้ โดยการร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรม

๔) ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากรภาครัฐสู่การบริหารจัดการที่ดี ผู้บริหารควรมีการพัฒนาศักยภาพของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีความก้าวหน้าสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และสอดคล้องกับตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และควรพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชนมากกว่านี้เพื่อความพึงพอใจแก่ผู้มาใช้บริการ

๕) ด้านการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยว ควรมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้หลากหลายรูปแบบมากกว่านี้ และควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวให้ดูสวยงามดึงดูดนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

๖) ด้านการส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย ควรมีการประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของการปกครองระบอบประชาธิปไตย และองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำป้าย แผ่นพับ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

#### ๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาวง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้

๑) ควรทำการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการพัฒนาชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๒) ควรทำการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล

๓) ควรทำการศึกษาวิจัยศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารการพัฒนาชุมชน

๔) ควรทำการศึกษาวิจัยการบริหารการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา